

ת"פ 29478/03/19 - מדינת ישראל נגד מתן אברהם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 29478-03-19 מדינת ישראל נ' אברהם
תיק חיצוני: 273405/2017

בפני המאשימה
ע"י תביעות ירושלים
נגד
הנאשם
מתן אברהם
ע"י ב"כ עו"ד אלון ארז

החלטה

לפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום בשל אי קיום חובת השימוע, הקבועה בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - **החדס"פ**). יצוין, כי הנאשם מואשם בביצוע עבירות תיווך בעסקי סמים מסוכנים לפי סעיף 14 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג - 1973.

טענות הנאשם

ביום 28.6.2017 נעצר הנאשם ונחקר בחשד לעבירה המיוחסת לו בכתב האישום. ביום 13.3.2019 הוגש נגדו כתב אישום, ובו צוינה כתובתו בעיר דימונה. לטענת ב"כ הנאשם, רק לאחר צילום חומר החקירה הבחין, כי בתיק החקירה מצוי מכתב ידוע מיום 3.10.2018, שנשלח לכתובת בראש העין (מקום מגורי הנאשם בעת החקירה בשנת 2017). מעקב אחרי משלוח מכתב היידוע העלה, כי ביום 25.11.2018, חזר המכתב למשרדי המאשימה לאחר ניסיון לשלוח אותו לכתובת בראש העין. כעת טוען ב"כ הנאשם, כי הואיל והמאשימה ציינה בכתב האישום את כתובתו המעודכנת של הנאשם, יכולה הייתה לשלוח לאותה כתובת גם את מכתב היידוע, אולם היא נמנעה מלעשות כן, ובכך הפרה את זכותו של הנאשם לקיום שימוע. לכן, עותר ב"כ הנאשם לבטל את כתב האישום שהוגש נגד הנאשם.

טענות המאשימה

ב"כ המאשימה טוען, כי אין חולק שהתקיימה הפרה של חובת השימוע ונפגעה זכותו של הנאשם להשמיע טענותיו לפני הגשת כתב האישום, אלא שמדובר בכשל מינהלי ולא בפעולה מכוונת, וממילא מדובר בהליך פרוצדוראלי הניתן לריפוי. לטענת ב"כ המאשימה, בהיות הליך השימוע הליך מינהלי, חלה דוקטרינת הבטלות היחסית, ועל כן על בית המשפט לבחון את הפגם, את עוצמתו וכיצד ניתן לתקנו [ר' ע"פ 1523/05 פלוני נ' מ"י (מיום 02.03.2006) בפסקה 49]. לגופו של עניין טוען ב"כ המאשימה, כי לפי נתוני מערכת התביעה, בשנת 2017 כתובתו של הנאשם הייתה בעיר ראש העין, ולכן מכתב היידוע נשלח לכתובת זו ולא לכתובתו הרשומה במשרד הפנים בעיר דימונה. ב"כ המאשימה ציין כי לעתים קיים היעדר סנכרון בין מערכת המידע של משרד הפנים לזו של התביעה, ועל-כן, גם אם מדובר בתקלה, אין

המדובר בהפרה מכוונת של זכות הנאשם לקיום שימוע, אלא בכשל טכני. לפיכך, התרופה הראויה היא דחיית הדין ללא ביטול כתב האישום, לצורך עריכת השימוע.

דין והכרעה

בידוע, כי הליך השימוע המעוגן בסעיף 60א לחסד"פ, נועד ללאפשר לחשוד בעבירת פשע לשטוח טענותיו בפני רשויות התביעה בטרם תתקבל ההחלטה על הגשת כתב אישום בעניינו. ההליך זה הוא פרי יצירתו של המחוקק, אשר הכיר בהעמדה לדין של אדם כהחלטה רבת משמעות וככזו המשנה את מעמדו בציבור (ר' דברי הסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 64)(זכות השימוע), התשנ"ט-1999 הצעת חוק 2802, 27.01.99, עמ' 376).

זאת ועוד, השימוע עשוי להבהיר את נקודות המחלוקת שבין רשות התביעה לחשוד בטרם הגשת כתב האישום, ובכך לייעל את ההליך הפלילי כולו ואף להביא לחסכון במשאבי ציבור [ר' ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מ"י (מיום 26.03.2013) (להלן - עניין הייכל)]. לשם הגשמת תכלית החקיקה יש לערוך השימוע בטרם הגשת כתב האישום.

כאמור, ההחלטה להעמיד לדין את המבקש הינה החלטה מנהלית. במקרה שלפניי, נראה כי נפל פגם בהחלטה, שכן אין מחלוקת כי לא קיים הליך שימוע כמצוות סעיף 60א לחסד"פ, וזאת מחמת תקלה במשלוח מכתב היידוע. צודק ב"כ המאשימה, כי יש לבחון פגם זה באמצעות דוקטרינת הבטלות היחסית שאוזכרה לעיל.

בבחינת ריפוי הפגם עשוי בית המשפט להורות על עריכת שימוע בדיעבד, שאז על התביעה לשמוע טענותיו של המבקש בלב שלם ובנפש חפצה, ואם יש ממש בטענותיו, אף לבטל את כתב האישום. ראו בש"פ 984/10 פלוני נ' מ"י (מיום 25.02.2010) בפסקה 15:

"זכות השימוע נתונה לחשוד בשלב שבו טרם הוגש נגדו כתב אישום, ולא לאחר הגשתו. אין דומה שימוע ביחס לכתב אישום שטרם הוגש, לשימוע הנערך לאחר הגשתו. אין דומה שימוע לפני מעשה, לשימוע בדיעבד, בעוד כתב אישום תלוי ועומד. מאחר שבמקרה זה השימוע יערך בעוד כתב האישום עומד בעינו, נדרשת פתיחות מיוחדת מצד גורמי התביעה להאזין לטיעוני העורר, ולהעריך את מלוא משקלם, על מנת שהליך השימוע במקרה זה לא ישמש מס שפתיים בלבד מאחר שכתב אישום ממילא תלוי ועומד כנגד העורר. ראוי כי השימוע יהווה הליך טיעון ממשי שיביא להערכה מחודשת של מלוא השיקולים הרלבנטיים בידי התביעה, תוך נכונות להאזין לדברים בנפש חפצה ומתוך פתיחות לקלוט ואף להשתכנע, במקום שיש בדברים ממש (בג"צ 554/05 אשכנזי נ' מפכ"ל המשטרה, פ"ד ס(2) 299 (2005); בג"צ 4175/06 הרב אלבוז נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנבו], (6.6.2006))."

בעניינו אין מחלוקת, כי מכתב היידוע לא הגיע לידי הנאשם וכי כתב האישום הוגש בלא עריכת שימוע כנדרש בחוק.

ראשית, המאשימה לא הסבירה באופן מניח את הדעת את העובדה, כי מכתב היידוע נשלח לכתובת בראש העין ולא לכתובת הרשומה במשרד הפנים;

שנית, לא ניתן הסבר, מדוע לאחר שחזר מכתב היידוע למשרדי המאשימה, לא טרחה זו לבדוק את הכתובת המעודכנת, וארבעה חודשים לאחר מכן, הגישה כתב אישום ובו מופיעה הכתובת המעודכנת בדימונה.

שלישית, כפי שצוין לעיל, הנאשם נעצר ונחקר בשנת 2017; מכתב היידוע נשלח בסוף שנת 2018, וכתב האישום הוגש בחודש מרץ 2019. יוצא אפוא, כי בעניינו נוסף גם שיקול של שיהוי בהגשת כתב האישום, שבהצטבר לשני הטעמים הקודמים, מכריע את הכף לזכות הנאשם.

מכל האמור עולה, כי לא קוימה זכות השימוע של הנאשם מחמת מחדל בפעילות התביעה, הן במשלוח מכתב היידוע לכתובת לא רלבנטית, והן בהיעדר בדיקת הכתובת הרשומה במשרד הפנים, לאחר שמכתב היידוע הוחזר לשולח לאחר שלא נדרש. היה מצופה כי הדבר יבדק וישלח מכתב יידוע לכתובת הרשומה, טרם הגשת כתב האישום, אך הדבר לא נעשה.

בנסיבות אלה, טיבו של הפגם מוביל למסקנה, כי יש לבטל את כתב האישום, כפי שאני מורה.

לפיכך, כתב האישום יימחק.

המאשימה תערוך לנאשם שימוע בתוך 60 יום מעת קבלת החלטתי זו (לקחתי בחשבון את תקופת חגי תשרי), ויש לראות בהחלטה זו, בגדר "מכתב יידוע" לנאשם.

אך מובן, כי למאשימה נתון שיקול דעת מלא כיצד לפעול בקבלת החלטתה לאחר קיום השימוע.

אציין בשולי הדברים, כי ההפניה לרע"פ 9543/16 **מחמד** נ' **מ"י** (מיום 12.3.2017) אינה מועילה למאשימה, כיוון שאין בהחלטה זו פירוט נסיבות המחדל לאי-קיום השימוע טרם הגשת כתב האישום. גם ההפניה לע"פ (י-ם) 30541/06 **מ"י** נ' **כהן ואח'** (מיום 25.2.2005) אין בה להועיל, שכן שם דובר במחדלים שאירוע במהלך תקופת כניסתו לתוקף של התיקון לחסד"פ.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז אלול תשע"ט, 17 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.